

MANUFACTURE
* PRIM *
1949

PRIM ORLÍK
GENERÁL

PRIM ORLÍK GENERÁL

Hodinky PRIM ORLÍK GENERÁL jsou privátní edicí 2. generace legendárních československých hodinek PRIM ORLÍK. Původní model byl vyroben dle požadavků armády v roce 1965.

První hodinky PRIM ORLÍK GENERÁL byly věnované institutu náčelníka Generálního štábu Armády České republiky, jako výraz poděkování od společnosti ELTON hodinářská a.s. armádě, která svým požadavkem na odolné vojenské hodinky vytvořila českou hodinářskou legendu.

Hodinky mají manufakturní strojek PRIM kalibr 98.01 s automatickým náhalem, který je kompletně vyráběn ve výrobním závodě v Novém Městě nad Metují.

PRŮMĚR POUZDRA BEZ KORUNKY:

42 mm

PRŮMĚR POUZDRA PŘES NOŽKY:

54,3 mm

ROZTEČ NOŽEK:

22 mm

ČÍSELNÍK:

černý reliéfní, iluminované indexy

RUČKY A HVĚZDY:

nerez, pozlacené 18 kar. zlatem

VÍKO:

prosklené závitové

VODOTĚSNOST:

10 ATM

SKLO:

safírové konvexní

KORUNKA:

nerezová, šroubovací

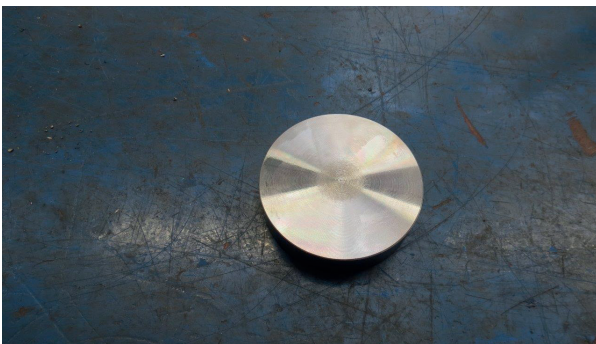
Tank T-72M1, typ tanku ze kterého bylo vyrobeno pouzdro hodinek pro náčelníka Generálního štábu AČR

Tlumič pojezdového kola

Tlumič pojezdového kola, z jehož pravé části byl vysoustružen polotovár pro výrobu pouzdra hodinek

Polotovár o průměru 60mm a výšce 15mm pro výrobu pouzdra hodinek

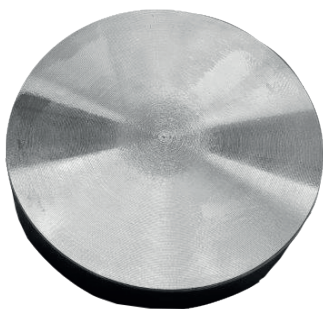
POUZDRO HODINEK

Pouzdro hodinek PRIM ORLÍK GENERÁL pro náčelníka Generálního štábu AČR bylo vyrobeno z tlumiče pojezdového kola tanku T-72M1, vyrobeného v roce 1988.

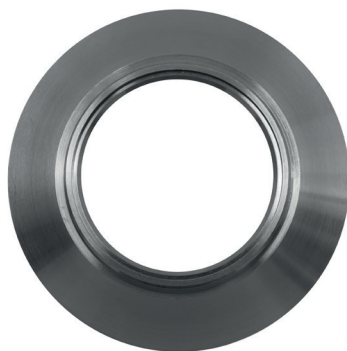
Tank byl zařazen k 33. tankovému pluku v Přáslavicích a později byl přesunut do vojenského zařízení 4218 Rančířov.

V roce 2009 byl tento tank předán z Armády ČR do Výzkumného technického ústavu ochrany v Brně pro účely testování účinnosti munice a balistické ochrany

Od roku 2013 je tank v majetku státního podniku VOP CZ v Šenově u Nového Jičína. Věž tanku v původním zachovalém stavu po střelbách, byla předána Vojenskému historickému ústavu pro vystavení v muzeu v Lešanech a podvozek zůstal ve VOP CZ pro vývojové účely.

Polotovár pro výrobu
pouzdra

Prstýnek

Pouzdro

Fotografie původních hodinek PRIM ORLÍK z roku 1965
foto: David Kraus

PRIM ORLÍK

Hodinky PRIM ORLÍK se začaly vyvíjet ve výrobním podniku v Novém Městě nad Metují na základě požadavku velení Československé lidové armády v roce 1963, v rámci programu průzkumu vodních toků pojmenovaném „PRŮVOD-A“. Součástí projektu byla výbava armádních potápěčů včetně hodinek.

Hodinky měly umožňovat nařídít si dobu pro práci pod vodou, nebo dekompresní zastávku pomocí přídavného ukazatele tak, aby letmým pohledem bylo možné zkontrolovat dobu strávenou pod vodou.

Armáda definovala své požadavky na hodinky takto:

- Vodotěsnost do hloubky 60 metrů
- Spolehlivé čtení v zakalené vodě a úplné tmě na vzdálenost minimálně 30 cm bez nasvětlování
- Odolnost proti nárazům a otřesům při dopravě a provozu pod vodou
- Spolehlivá funkce v rozmezí teplot vzduchu od -10°C do $+45^{\circ}\text{C}$ a ve vodě od 0°C do $+26^{\circ}\text{C}$
- Odolnost proti náhlým změnám teploty
- Použití při přetížení do hodnoty 8G
- Záruční doba 1 rok při používání, 2 roky při skladování, životnost 5 let při používání a 10 let při skladování

Hodinky PRIM ORLÍK byly podle požadavků armády vyrobeny v roce 1965 v počtu 300 ks, na zadním víku bylo vyryto pořadové číslo a rok výroby 001/1965 – 300/1965

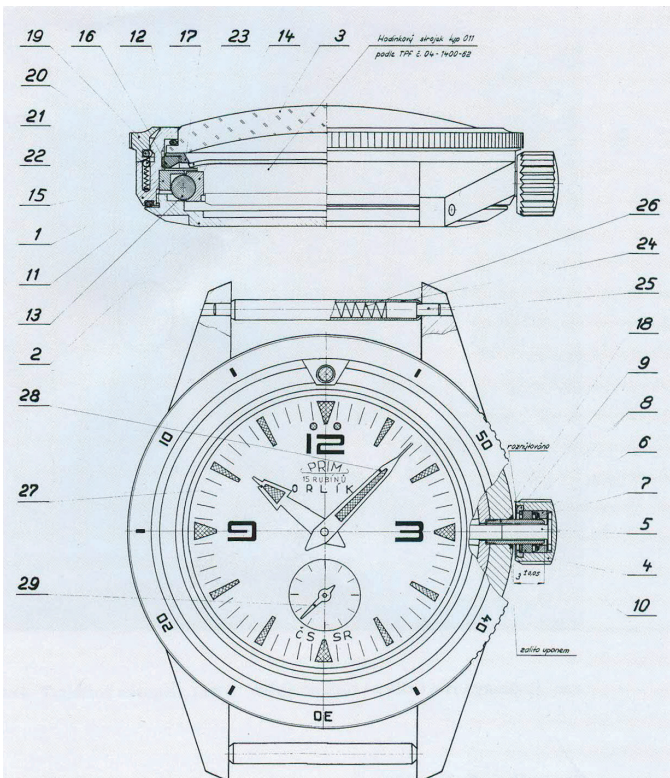
V Československé armádě byly hodinky PRIM ORLÍK přiděleny potápěčům, příslušníkům 7. výsadkového pluku zvláštního určení v Holešově a příslušníkům Vojenské zpravodajské služby.

Číselník, ručky a značka na otočném kroužku byly natřeny svítivou radioaktivní barvou RSB-3. Přestože se uvádělo, že ze zdravotních důvodů není důvod omezovat dobu nošení hodinek, doporučovalo se na noc hodinky sundávat.

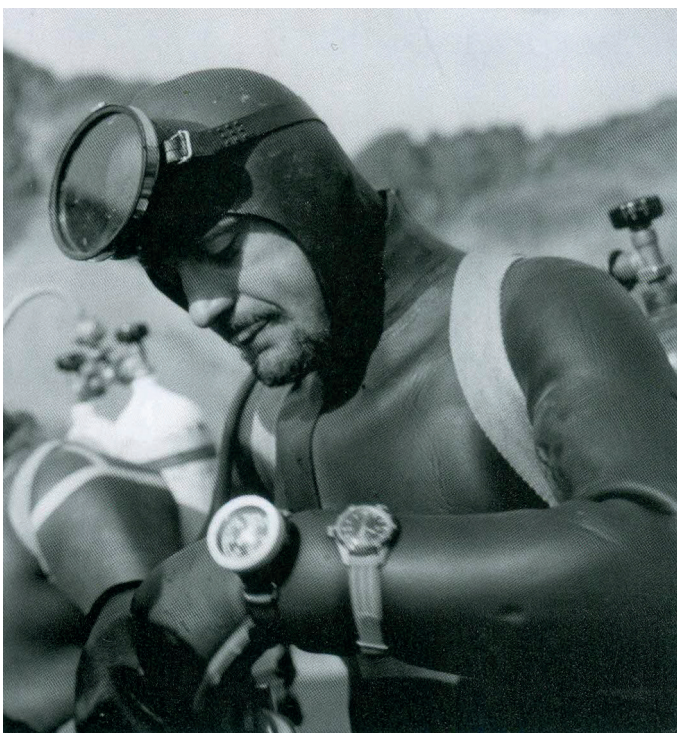
Z dnešního pohledu můžeme říct, že šlo o první sportovní, nebo outdoorové hodinky vyrobené v Československu.

Původní model PRIM ORLÍK z roku 1965 patří v současnosti mezi sběrateli hodinek Prim jednoznačně k nejvýše ceněným hodinkám.

Název odolných vojenských hodinek Orlík byl inspirován jménem obrněného vlaku Orlík, který v letech 1918 – 1920 používaly Československé legie za Ruské občanské války na Transsibiřské magistrále a ve Vladivostoku.

Finální provedení hodinek PRIM ORLÍK v roce 1965

Hodinky PRIM ORLÍK na ruce potápěče (z knihy Hodinky PRIM, str. 111)

PODNIKOVÉ ZKOUŠKY

Šest prototypů hodinek PRIM ORLÍK bylo vyrobeno v roce 1963 a za přítomnosti zástupce Ministerstva národní obrany bylo zahájeno jejich testování ve výrobním závodě.

Nejprve byly hodinky zmrazeny v mrazáku na teplotu -10 st.C po dobu 24h a následně vloženy do sušící pece s teplotou $+45$ st.C. Ani jedny hodinky se nezastavily a nepřesáhly dovolenou úchytku přesnosti chodu.

Test svítivosti znaků a možnosti odečítání času ve tmě byl proveden pomocí Seccioho kotouče a potvrdil, že údaje na hodinkách jsou čitelné minimálně do vzdálenosti 30 cm.

Při pádových zkouškách byly hodinky v krabičce pouštěny naparkeťovou podlahu z výšky 2,5 metru. Při pádu nedošlo k poruše ani ke změně chodu.

Vodotěsnost byla testována na tlak 8 ATM a hodinky vyhověly bez závad.

ARMÁDNÍ ZKOUŠKY

Armáda testovala čtyři prototypy hodinek v roce 1964. V rámci několikaměsíčních vojenských zkoušek se testovala mechanická a klimatická odolnost, vodotěsnost a praktičnost při užívání.

Hodinky byly zkoušeny i shozem na padáku, při kterém musely odolat přetížení 12g.

Při pádových zkouškách bylo provedeno 120 pádů z výšky 3m na betonovou podlahu v dopravním obalu.

V rámci dopravních zkoušek byly hodinky uloženy v navrhovaném obalu pro celou soupravu PRŮVOD-A a na nákladním automobilu Praga V3S bylo ujetu 1080 km na silnicích a 60 km v terénu.

Testován byl i řemínek hodinek z PVC. Prokázalo se, že za nízkých teplot nekřehne a tvrdost ani pevnost v tahu se používáním nezhoršuje.

Praktické použití hodinek testovali samotní vojáci, kteří hodinky používali nejen v práci, ale i v době volna. Uživatelé museli vést podrobné záznamy o hodinkách a na závěr zpracovat podrobnou zprávu.

Plukovník Jiří Zelenka, zástupce náčelníka ženijního vojska, hodinky hodnotil takto: „Hodinky byly používány při sportu basketbal, volejbal a hlavně při kuželkách, kde s nimi bylo uděláno asi 10 000 hodů = rychlá změna pohybu. Dále byly zamrznuty v ledu a při rozehrívání vystaveny teplotě varu po dobu 2–3 minuty, protože se na ně zapomnělo“.

Vodotěsnost hodinek v hloubkách 10 – 20 metrů ověřovali vojensští potápěči při 15 sestupech pod vodu při potápěčských pracích. Vysokou vodotěsnost potvrdil dále test, při kterém byly hodinky na 24 hodin vystaveny zkušebnímu tlaku 10,5 ATM, což odpovídá hloubce 105 metrů.

Závěr vojenských zkoušek byl formulován takto: „Dlouhodobými zkouškami bylo prokázáno, že i při delším používání hodinky vyhovují požadavkům předběžných technických podmínek“.

PRIM ORLÍK GENERÁL v provedení
s pouzdem z nerezů

HODINOVÝ STROJEK - KALIBR

Hodinky PRIM ORLÍK GENERÁL jsou osazeny manufakturním strojkem PRIM kalibr 98.01 vyrobeným z 99% ve výrobním závodě. Pouze vlásek setrvačky je nakupován v zahraničí u specializovaného výrobce.

ZAHÁJENÍ VÝROBY:
2010

DRUH STROJKU:
mechanický s automatickým náhmem

ROZMĚRY:
průměr 29,6 mm, výška 6,7 mm

FREKVENCE OSCILÁTORU:
21 600 kyvů za hodinu (3Hz)

POČET LOŽISKOVÝCH KAMENŮ:
22

TECHNICKÝ POPIS:
strojek dekorovaný zlacený nebo niklovaný, tlumič nárazu Incabloc

ZOBRAZENÍ ČASU:
3 ručky a datum

PŘESNOST:
-6/+24 sekund/den

DOBA NÁTAHU:
dolní hranice 46 hodin

FUNKCE KALIBRU:
základní časová informace
včetně zvětšeného datumu

VARIANTY ZPRACOVÁNÍ

Modrý číselník, pouzdro z titanu

Pískový číselník, pouzdro z bronzu

Bílý číselník, pouzdro z nerezů

Černý číselník, pouzdro ze zlata

STRUČNÁ HISTORIE VÝROBY HODINEK PRIM

Historie hodinek PRIM se začala odvíjet rokem 1949, kdy byla v Novém Městě nad Metují slavnostně otevřena pobočka libereckého podniku Chronotechna. Továrna se brzy začala specializovat na výrobu náramkových hodinek, což bylo v té době unikátní – pouze 8 zemí světa se mohlo pochlubit sériovou výrobou náramkových hodinek. Československo díky hodinkám PRIM patřilo mezi ně.

Konstruktéři se soustředili na vývoj vlastních speciálních mechanických strojků s názvem PRIM kalibr 50, který vycházel ze starší předlohy francouzské společnosti LIP. Unikátnost tohoto kalibru spočívala v možnosti vyrábět jej sériově. První návrh hodinek PRIM spatřil světlo světa roku 1952 a neustále se vyvíjel až do roku 1956, kdy vznikla série prvních československých hodinek. Další dva roky věnovali odborníci čas testování – každá součástka musela vydržet bezproblémový chod minimálně 15 let, hodinky musely být přesné, spolehlivé a odolné.

Od počátku byly hodinky PRIM unikátní. Důkazem toho je fakt, že je jako exkluzivní dárky obdržela řada politiků a čelních představitelů Československa. Mezi nejvýznamnější majitele hodinek PRIM patří prezident republiky Antonín Zápotocký, který dostal zlaté hodinky se sériovým číslem 4 v den svých 72. narozenin.

DŮLEŽITÉ MILNÍKY

- 1949 V Novém Městě nad Metují byla otevřena pobočka Chronotechny zaměřující se na výrobu hodinek.
- 1954 Vyrobeny první československé hodinky s názvem Spartak.
- 1965 Byly vyrobeny hodinky PRIM ORLÍK podle požadavků Československé armády
- 1967 Začal se vyrábět luxusní typ hodinek Diplomat
- 1970 Byly vyrobeny první civilní sportovní hodinky PRIM Sport 1. generace
- 1973 Začaly se prodávat sportovní hodinky PRIM Sport 2. generace
- 1983 Vyrobeny Letecké PRIM Automatic, hodinky s automatickým náhahem pro piloty Československé armády
- 2009 V Novém Městě nad Metují byla obnovena kompletní výroba vlastních mechanických strojků.
- 2010 Vyrobeny hodinky PRIM ORLÍK 2. generace
- 2016 Elton hodinářská a.s. se stává součástí CZECHOSLOVAK GROUP a.s.

Spartak

Diplomat

Orlík 1965

Sport 1. generace

Sport 2. generace

Letecké automaty

ELTON hodinářská, a.s.
Náchodská ul. 2105
549 01 Nové Město nad Metují

491 470 401, 491 470 431
info@prim.cz
www.prim.cz